

Nowy paleoceński ssak owadożerny z rodziny Nyctitheriidae z Mongolii Wewnętrznej (Chiny) a pochodzenie azjatyckich Nyctitheriidae

Pieter Missiaen and Thierry Smith

Acta Palaeontologica Polonica 50 (3), 2005: 513-522

Nyctitheriidae to prymitywne owadożerne, które były dość pospolite i zróżnicowane w Ameryce Północnej i Europie od środkowego paleocenu do środkowego oligocenu. Nyctitheriidae z Azji są słabo znane i wykazują kilka swoistych cech. W pracy opisano nowy późnopaleoceński rodzaj i gatunek *Asionyctia guoi*, pierwszego w miarę dobrze poznanego przedstawiciela rodziny, ze stanowiska Subeng niedaleko miasta Erlianhot (Erenhot) w Mongolii Wewnętrznej (Chiny). Do najbardziej rzucających się w oczy cech należą: wysoko położony parakonid na czwartym dolnym przedtrzonowcu, stosunkowo prymitywna morfologia i wielkość trzeciego dolnego przedtrzonowca, górne i dolne przedtrzonowcokształtne oraz poprzeczne górne trzonowce z niewielkim, prostym postcingulum. Oprócz wysoko położonego parakonida czwartego dolnego przedtrzonowca, ta kombinacja cech występuje także u innych azjatyckich Nyctitheriidae, lecz nie u form północnoamerykańskich ani europejskich. Przeprowadziliśmy analizę kladystyczną zestawu 20 cech uzębienia, by naświetlić pokrewieństwa filogenetyczne w obrębie rodziny Nyctitheriidae. Kladogram ścisłego konsensu grupuje wszystkie formy azjatyckie w jednym kladzie, dla którego proponujemy rangę podrodziny i nazwę Asionyctiinae. Wśród Nyctitheriidae zęby P4/p4 przypominające trzonowce, jak u *Leptacodon tener*, uważane są za pierwotne, i naszym zdaniem uproszczona morfologia tych zębów u Asionyctiinae sytuuje je jako zaawansowaną podgrupę w obrębie Nyctitheriidae. Asionyctiinae mogą się wywodzić od prymitywnego przodka, przypominającego *Leptacodon*, który dotarł do Azji, gdzie doszło do redukcji P4/p4. Zważywszy na wyspecjalizowaną morfologię i stosunkowo duże zróżnicowanie Asionyctiinae w późnym paleocenie Azji, oraz przypuszczalny konserwatyzm rodziny Nyctitheriidae, sugerujemy, że migracja ich przedstawicieli do Azji nastąpiła we wczesnym amerykańskim piętrze Tiffanian (seland; koniec środkowego paleocenu).

Key words: Mammalia, Nyctitheriidae, Paleocene, Gashatan, Subeng, Inner Mongolia, China.

Pieter Missiaen [pieter.missiaen@ugent.be] Aspirant FWO Vlaanderen, University of Ghent, Research Unit of Paleontology, Krijgslaan 281-S8, B-9000 Ghent, Belgium; Thierry Smith [thierry.smith@naturalsciences.be] Royal Belgian Institute of Natural Sciences, Department of Paleontology, Rue Vautier 29, B-1000 Brussels, Belgium.

 [Full text \(315.7 kB\)](#)